

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष १, अंक २३]

गुरुवार, जून ११, २०१५/ज्येष्ठ २१, शके १९३७

[पृष्ठे ४, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ३५

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१५ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १०.—महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१	पृष्ठे
यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी अध्यादेश.	१-४

ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग

बांधकाम भवन, २५, मईबान पथ, फोर्ट, मुंबई ४०० ००१, दिनांक ११ जून २०१५.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. X OF 2015.

AN ORDINANCE
FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA ZILLA PARISHADS AND
PANCHAYAT SAMITIES ACT, 1961.

सन २०१५ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १०.

महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ यात आणखी सुधारणा
करण्यासाठी अध्यादेश.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही ;

१९६२ चा **आणि, ज्याअर्थी,** यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती
महा. ५. अधिनियम, १९६१ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही
करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे ;

व्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत :—

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ. २०१५ असे म्हणावे.

(२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

सन १९६२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५ याच्या कलम १२अ ची सुधारणा.

२. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश १९६२ चा “महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम” असा करण्यात आला आहे) याच्या महा. ५. कलम १२अ मध्ये, पुढील परंतुके जादा दाखल करण्यात येतील :—

“परंतु, राज्य निवडणूक आयोगाने जाहीर केलेल्या निवडणूक कार्यक्रमानुसार, सार्वत्रिक किंवा पोट-निवडणुकांकरिता नामनिर्देशनपत्र भरण्याचा शेवटचा दिनांक ३१ डिसेंबर २०१५ हा किंवा त्यापूर्वीचा असेल, मात्र, जिने नामनिर्देशनपत्र भरण्याच्या दिनांकापूर्वी, आपल्या जातीच्या प्रमाणपत्राच्या पडताळणीसाठी पडताळणी समितीकडे अर्ज केलेला असेल, परंतु जिला नामनिर्देशनपत्र भरण्याच्या दिनांकाला वैधता प्रमाणपत्र मिळालेले नसेल अशी व्यक्ती, नामनिर्देशनपत्रासोबत,—

(एक) वैधता प्रमाणपत्र देण्यासाठी तिने पडताळणी समितीकडे सादर केलेल्या अर्जाची सत्यप्रत किंवा पडताळणी समितीकडे तिने असा अर्ज केला असल्याबद्दलचा अन्य कोणताही पुरावा ; आणि

(दोन) ती निवडून आल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या मुदतीत, पडताळणी समितीने दिलेले वैधता प्रमाणपत्र ती सादर करील याबद्दलचे हमीपत्र,

सादर करील :

परंतु आणखी असे की, त्या व्यक्तीने, ती निवडून आल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या मुदतीत वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्यात कसूर केल्यास, तिची निवड भूतलक्षी प्रभावाने रद्द झाली असल्याचे मानण्यात येईल आणि ती सदस्य राहण्यास निरह ठरेल.”.

सन १९६२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५ याच्या कलम ४२ ची सुधारणा.

३. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियमाच्या कलम ४२ च्या पोट-कलम (६अ) मध्ये, पुढील परंतुके जादा दाखल करण्यात येतील:—

“परंतु, राज्य निवडणूक आयोगाने जाहीर केलेल्या निवडणूक कार्यक्रमानुसार सार्वत्रिक किंवा पोट-निवडणुकांकरिता नामनिर्देशनपत्र भरण्याचा शेवटचा दिनांक ३१ डिसेंबर २०१५ हा किंवा त्यापूर्वीचा असेल, मात्र, जिने नामनिर्देशनपत्र भरण्याच्या दिनांकापूर्वी, आपल्या जातीच्या प्रमाणपत्राच्या पडताळणीसाठी पडताळणी समितीकडे अर्ज केलेला असेल परंतु, जिला नामनिर्देशनपत्र भरण्याच्या दिनांकाला वैधता प्रमाणपत्र मिळालेले नसेल अशी व्यक्ती, नामनिर्देशन पत्रासोबत,—

(एक) वैधता प्रमाणपत्र देण्यासाठी तिने पडताळणी समितीकडे सादर केलेल्या अर्जाची सत्यप्रत किंवा पडताळणी समितीकडे तिने असा अर्ज केला असल्याबद्दलचा अन्य कोणताही पुरावा ; आणि

(दोन) ती निवडून आल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या मुदतीत, पडताळणी समितीने दिलेले वैधता प्रमाणपत्र ती सादर करील याबद्दलचे हमीपत्र,

सादर करील :

परंतु आणखी असे की, त्या व्यक्तीने, ती निवडून आल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या मुदतीत वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्यात कसूर केल्यास, तिची निवड

भूतलक्षी प्रभावाने रद्द झाली असल्याचे मानण्यात येईल आणि ती अध्यक्ष राहण्यास निरह ठरेल.”.

४. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियमाच्या कलम ६७ च्या पोट-कलम सन १९६२ चा (७अ) मध्ये, पुढील परंतुके जादा दाखल करण्यात येतील :—

महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
५ याच्या कलम
६७ ची सुधारणा.

“ परंतु, राज्य निवडणूक आयोगाने जाहीर केलेल्या निवडणूक कार्यक्रमानुसार, सार्वत्रिक किंवा पोट-निवडणुकांकरिता नामनिर्देशनपत्र भरण्याचा शेवटचा दिनांक ३१ डिसेंबर २०१५ हा किंवा त्यापूर्वीचा असेल, मात्र, जिने नामनिर्देशनपत्र भरण्याच्या दिनांकापूर्वी, आपल्या जातीच्या प्रमाणपत्राच्या पडताळणीसाठी पडताळणी समितीकडे अर्ज केलेला असेल, परंतु जिला नामनिर्देशनपत्र भरण्याच्या दिनांकाला वैधता प्रमाणपत्र मिळालेले नसेल अशी व्यक्ती, नामनिर्देशनपत्रासोबत,—

(एक) वैधता प्रमाणपत्र देण्यासाठी तिने पडताळणी समितीकडे सादर केलेल्या अर्जाची सत्य प्रत किंवा पडताळणी समितीकडे तिने असा अर्ज केला असल्याबद्दलचा अन्य कोणताही पुरावा; आणि

(दोन) ती निवडून आल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या मुदतीत, पडताळणी समितीने दिलेले वैधता प्रमाणपत्र ती सादर करील याबद्दलचे हमीपत्र,

सादर करील:

परंतु आणखी असे की, त्या व्यक्तीने, ती निवडून आल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या मुदतीत वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्यात कसूर केल्यास, तिची निवड भूतलक्षी प्रभावाने रद्द झाली असल्याचे मानण्यात येईल आणि ती सभापती राहण्यास निरह ठरेल.”.

निवेदन.

महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ (१९६२ चा महा. ५) याच्या कलम १२-अ, यात अशी तरतूद आहे की, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती किंवा, यथास्थिति, नागरिकांचा मागासवर्ग यांमधील व्यक्तीकरिता राखीव असलेल्या जागी निवडणूक लढविण्यास इच्छुक असलेली प्रत्येक व्यक्ती नामनिर्देशन पत्राबरोबर, महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासप्रवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियम) अधिनियम, २००० (२००१ चा महा. २३) आणि त्याखाली केलेले नियम यांच्या तरतुदींना अनुसरून, सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले जातीचे प्रमाणपत्र व जात पडताळणी समितीने दिलेले जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करील.

२. भंडारा व गोंदिया जिल्हा परिषदांच्या निवडणुका व राज्यातील काही जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या यांच्या पोट-निवडणुका २०१५ च्या जून महिन्यात घेण्यात येणार आहेत. उक्त निवडणुका घेण्यासाठीच्या प्रारंभिक कामास यापूर्वीच सुरुवात झाली आहे. वेगवेगळ्या इयत्ता आणि व्यावसायिक पाठ्यक्रम यांची प्रवेश प्रक्रिया विचारात घेता, अगोदरच कामाचा अधिक भार असलेल्या जात पडताळणी समित्यांना, विद्यार्थ्यांच्या अर्जांची पडताळणी करण्याचे सतत चालणारे काम प्राथम्याने हाती घ्यावे लागते. परिणामी, पडताळणी समितीकडून जात वैधता प्रमाणपत्र मिळण्यामध्ये अडचणी निर्माण झाल्या आहेत.

३. उक्त समित्यांकडे पडताळणीच्या कामाचा अधिक भार असल्यामुळे अशा परिस्थितीत जात पडताळणी समित्यांकडून केवळ जात वैधता प्रमाणपत्र वेळेत न दिल्यामुळे संभाव्य उमेदवारांना, आगामी सार्वत्रिक निवडणुका किंवा विविध जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या यांच्या पोट-निवडणुकांमध्ये, राखीव असलेल्या पदांसाठी निवडणूक लढविण्याच्या संधीपासून वंचित राहावे लागेल अशी अनेक प्रतिवेदने जनतेकडून आणि संभाव्य उमेदवारांकडून मिळाल्यामुळे, शासनाला राखीव जागांवर निवडणूक लढविण्यास इच्छुक असलेल्या आणि नामनिर्देशनपत्र भरतेवेळी जात वैधता प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी जात पडताळणी समितीकडे अर्ज केलेल्या व्यक्तींना, ते निवडून आल्याचे घोषित झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या आत जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्याची परवानगी देण्याच्या दृष्टीने, महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ (१९६२ चा महा. ५) याच्या कलम १२अ मध्ये सुधारणा करणे इष्ट वाटते. त्याचप्रमाणे, राखीव पदांवर निवडून आलेले संबंधित अध्यक्ष व सभापती यांना, ते ज्या दिनांकास निवडून आल्याचे घोषित केले होते त्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या आत जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्यास मुभा देण्यात यावी. यासाठी उक्त अधिनियमाच्या कलम ४२ व ६७ यांमध्ये सुधारणा करणे शासनास इष्ट वाटते.

४. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे, म्हणून हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,
दिनांक १० जून २०१५.

चे. विद्यासागर राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

एस. एस. संधू,
शासनाचे प्रधान सचिव.